Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 07 april 2026

Portefeuille: Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit

Agendapunt: B13

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van de voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam tweede halfjaar 2025 en instemmen met de raadsinformatiebrief hierover

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam tweede halfjaar 2025.

De belangrijkste punten uit de voortgangsrapportage zijn:

a. De bouwwerkzaamheden aan de nieuwe verkeerscentrale zijn in december 2025 afgerond, waarna is gestart met het in bedrijf stellen en testen van de installaties.
Ingebruikname kan eind 2026/begin 2027 plaatsvinden (uiterste datum ingebruikname is bepaald op maart 2027).
b. De aanbesteding van het vervangingsonderhoud aan de IJ-tunnel is vervolgd met dialooggesprekken met de geselecteerde partijen. Eind december zijn drie geldige inschrijvingen ontvangen, op basis waarvan begin 2026 een beoordeling zal worden gedaan.
c. Het aanbestedingsdossier voor de renovatie van de Arenatunnel is in december 2025 gepubliceerd, waarna is gestart met de dialoogfase van de aanbesteding.
d. Een belangrijke stap voor het realiseren van meer uniformiteit (en daarmee efficiëntie en veiligheid) is dat naast de eerder gekoppelde Piet Heintunnel nu ook de Michiel de Ruijtertunnel is gekoppeld aan de nieuwe tunnelbediening.

2. In te stemmen met een budgettair neutrale kredietwijziging van het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam naar het project Vernieuwing Verkeerscentrale.

3. In te stemmen met de raadsinformatiebrief Voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam tweede halfjaar 2025, waarmee de raad wordt geïnformeerd over de voortgang van het genoemde programma.

4. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op de bijlage Financiële bijlage Voortgangsrapportage AWA 2e halfjaar 2025 op grond van artikel 87 van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 5.1 tweede lid onder b van de Wet open overheid. De geheimhouding wordt opgelegd tot uiterlijk 1-7-2027.

Kernboodschap

Het college neemt kennis van de voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam tweede halfjaar 2025, met als belangrijkste ontwikkelingen de afronding van de eerste fase van de bouwwerkzaamheden aan de nieuwe verkeerscentrale, de vorderingen in de aanbesteding van het vervangingsonderhoud aan de IJ-tunnel en de renovatie van de Arenatunnel, en de koppeling van de Michiel de Ruijtertunnel aan de nieuwe tunnelbediening.

Bestuurlijke achtergrond

Op 4 juni 2019 heeft het college het programmaplan Aanpak Wegtunnels Amsterdam vastgesteld (ZD2019-004012).

Op 31 mei 2022 heeft het college van B&W de actualisatie van het programmaplan Aanpak Wegtunnels Amsterdam (versie 2.0) vastgesteld.

Op 2 april 2024 heeft het college van B&W de masterplanning van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam (versie 5.2) vastgesteld.

Op 25 maart 2025 heeft het college van B&W het uitvoeringsbesluit Vervangingsonderhoud IJ-tunnel genomen. Op 14 mei 2025 heeft de raad het daarbij benodigde uitvoeringskrediet verleend.

Op 20 mei 2025 heeft het college van B&W het uitvoeringsbesluit Renovatie Arenatunnel genomen. Op 9 juli 2025 heeft de raad het daarbij benodigde uitvoeringskrediet verleend.

Bestuurlijke prioriteit

Onderhouden van de bestaande stad.

Wettelijke grondslag

a. Art. 160, lid 1 onder a Gemeentewet: Voeren dagelijks bestuur van de gemeente.
b. Art. 169 lid 1 en 2 Gemeentewet: Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
c. Artikel 189, eerste lid jo artikel 212, eerste lid van de Gemeentewet en artikel 5 van de Financiële verordening gemeente Amsterdam: Voor alle taken en activiteiten stelt de raad jaarlijks de begroting vast (art. 189 Gemeentewet) en de raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast (art. 212 Gemeentewet). Op basis van deze verordening (art. 5 Financiële verordening) draagt het college er zorg voor, dat alle door de raad vastgestelde wijzigingen van de begroting en investeringskredieten juist en volledig in de budgetten van de programma's, de programmaonderdelen en de budgetten van de investeringskredieten worden verwerkt.
d. Artikel 87 Gemeentewet. De raad, het college, de burgemeester en een commissie als bedoeld in hoofdstuk V kunnen op grond van een belang, genoemd in artikel 5.1, eerste en tweede lid, van de Wet open overheid, een verplichting tot geheimhouding opleggen ten aanzien van informatie die bij dat orgaan berust.
e. Artikel 88, tweede lid Gemeentewet. Het college kan informatie ten aanzien waarvan hij een verplichting tot geheimhouding heeft opgelegd, verstrekken aan de raad, de rekenkamer en een commissie als bedoeld in hoofdstuk V.
f. Artikel 5.1 tweede lid onder b Wet open overheid
Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen: b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter.

Onderbouwing besluit

a. **Kennis te nemen van de voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam tweede halfjaar 2025.**

Nadere toelichting op de belangrijkste gebeurtenissen:

a. Na de afronding van de bouwwerkzaamheden van de nieuwe verkeerscentrale is begin december 2025 gestart met het in bedrijf stellen en testen van de gebouwgebonden installaties. De realisatie van de functionele systemen is verder voorbereid, waarna gestart kan worden met de inhuizing. Door schaarste van specialistische kennis is de afronding van het ontwerp vertraagd, maar zonder impact op de planning van ingebruikname. Er wordt planmatig toegewerkt naar ingebruikname van de verkeerscentrale, die eind 2026 / begin 2027 kan plaatsvinden (uiterste datum ingebruikname is bepaald op maart 2027).
b. De aanbesteding van het vervangingsonderhoud aan de IJ-tunnel (dat nodig is om te zorgen dat de IJ-tunnel blijft voldoen aan de geldende eisen op het gebied van tunnelveiligheid, beschikbaarheid en betrouwbaarheid) is vervolgd met dialooggesprekken met de geselecteerde partijen. Eind december zijn drie geldige inschrijvingen ontvangen, op basis waarvan begin 2026 een beoordeling zal worden gedaan.
Vanwege de grote impact die de sluiting van de IJ-tunnel zal hebben op de bereikbaarheid van de stad, zijn gesprekken gevoerd met diverse partijen, waaronder stadsdelen, GVB en spoedzorgpartijen, en is de start van de algemene projectcommunicatie voorbereid.
c. Het aanbestedingsdossier voor de renovatie van de Arenatunnel (die nodig is om te zorgen dat de Arenatunnel blijft voldoen aan de geldende eisen op het gebied van veiligheid, beschikbaarheid en betrouwbaarheid) is in december 2025 gepubliceerd, waarna is gestart met de dialoogfase van de aanbesteding. Daarnaast vinden gesprekken plaats met diverse partijen, waaronder met Parkeren over gebruik van ruimten van de parkeergarage P1 en met de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (brandweer) over de aanschaf van een blusrobot.
d. Een belangrijke stap voor het realiseren van meer uniformiteit (en daarmee efficiëntie en veiligheid) in de bediening van de vijf Amsterdamse wegtunnels is dat naast de eerder gekoppelde Piet Heintunnel nu ook de Michiel de Ruijtertunnel is gekoppeld aan de nieuwe tunnelbediening. De Spaarndammertunnel wordt later in 2026 gekoppeld en de IJ-tunnel en de Arenatunnel volgen tijdens de projectuitvoering in 2027/2028.

2. In te stemmen met een budgettair neutrale kredietwijziging van het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam naar het project Vernieuwing Verkeerscentrale.

Deze overheveling heeft verder geen financiële consequenties, omdat het gaat om budgettair neutrale verschuivingen binnen de kredieten die aan het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam zijn toegekend.

Korte toelichting op methodiek uitputting overkoepelende risicovoorziening

Bij de start van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam (AWA) heeft uw college in 2019 besloten een deel van de risicovoorzieningen ten behoeve van de projecten binnen het programma centraal onder te brengen bij het overkoepelende programma. Het betreffende krediet op programmaniveau is beschikbaar gesteld bij de volgende kredietaanvragen:

- voor de projecten Piet Heintunnel en Michiel de Ruijtertunnel op 11 juli 2019 en 27 november 2019;

- voor de projecten Vernieuwing Verkeerscentrale en Renovatie Arenatunnel op 17 december 2020;
- voor de Vernieuwing Verkeerscentrale op 22 december 2022;
- voor het Vervangingsonderhoud IJ-tunnel op 14 mei 2025;
- voor de Renovatie Arenatunnel op 9 juli 2025.

Zodra de risicovoorziening op programmaniveau voor de afzonderlijke projecten moet worden aangesproken, wordt deze uitputting voorgelegd aan het college.

Toelichting budgettair neutrale kredietwijziging tweede kwartaal 2025

Met betrekking tot het tweede halfjaar 2025 wordt voorgesteld de volgende kredietwijzigingen door te voeren:

- overheveling van in de begroting 2026 opgenomen indexeringskrediet voor prijsstijgingen uit 2024 met een waarde van 3,7 miljoen naar het krediet van het overkoepelend programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam;
- toewijzing krediet aan VCA vanuit programma ter grootte van 0,1 miljoen;
- toewijzing krediet aan VCA vanuit indexeringen ter grootte van 1,9 miljoen;
- toewijzing krediet aan VCA vanuit de risicoreservering ter grootte van 6,3 miljoen.

Deze verschuiving leidt niet tot een verhoging van de kosten voor het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam.

Op dit moment passen de verwachte risicos financieel binnen de beschikbare risicovoorzieningen van de projecten. Maar zoals het met risicos gaat: deze dienen zich vaak onverwacht aan. Daarom is er veel aandacht voor professioneel risicomanagement, met als doel bestaande (financiële) risicos te beheersen en te verkleinen en om inzicht te krijgen in mogelijke nieuw op te treden risicos en deze ook aan te pakken.

3. In te stemmen met de raadsinformatiebrief Voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam tweede halfjaar 2025, waarmee de raad wordt geïnformeerd over de voortgang van het genoemde programma.

De belangrijkste punten, zoals verwoord bij beslispunt 1, worden verder toegelicht in de raadsinformatiebrief.

4. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op de bijlage Financiële bijlage Voortgangsrapportage AWA 2e halfjaar 2025 op grond van artikel 87 van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 5.1 tweede lid onder b van de Wet open overheid. De geheimhouding wordt opgelegd tot uiterlijk 1-7-2027.

Het voorstel is dat op de bijlage Financiële bijlage Voortgangsrapportage AWA 2e halfjaar 2025 op grond van artikel 87 van de Gemeentewet geheimhouding wordt opgelegd.
Geheimhouding is gewenst in verband met het belang genoemd in artikel 5.1 tweede lid onder b van de Wet open overheid, omdat deze marktgevoelige informatie voor twee aanbestedingstrajecten bevatten, waarvan de openbaarmaking de financiële en onderhandelingspositie van de gemeente kan schaden. De geheimhouding wordt opgelegd tot uiterlijk 1-7-2027 omdat dan de laatste contracten met aannemers zijn gesloten.

Duurzaamheid

Het voorliggende besluit (kennisnemen van de halfjaarrapportage) draagt op zichzelf niet bij aan de gemeentelijke doelen voor duurzaamheid omdat deze rapportage een voortgangsrapportage betreft. Wel is het onderwerp duurzaamheid met name bij de recente projecten Vervangingsonderhoud IJ-tunnel en Renovatie Arenatunnel nadrukkelijk meegenomen in de projecteisen. Dit betreft met name de gemeentelijke doelen *klimaatneutrale stad*, *circulaire stad* en *klimaatbestendige stad*. Hiervoor zijn onder andere de volgende eisen gesteld, die worden meegenomen in de verdere ontwerpen en uitvoering:

- duurzame energievoorziening en klimaatinstallaties (aardgasvrije verwarming) dienstgebouwen;
- verder aanpassen verlichting in de verkeersbuizen naar LED en dynamisch aansturen;
- monitoren van systemen en voorkomen dat systemen onnodig aan staan (betreft o.a. pompen en ventilatoren);
- lichtniveau in de tunnel zo laag mogelijk door toepassing van licht asfalt en mogelijk wandafwerking (nog geen onderdeel van de projectscope) waardoor meer licht wordt gereflecteerd;
- procesmaatregelen voor uitvoering zoals toepassen van elektrisch bouwmaterieel en het gebruiken van grondstoffenpaspoorten;
- klimaatadaptatie: in de standaard tunneleisen (Object Type Library v. 5.0) van de Aanpak Wegtunnels Amsterdam is opgenomen dat de IJ-tunnel een neerslagcurve met een overschrijdingsfrequentie van eens in de 250 jaar, volgens de extreme neerslagcurven voor de 21e eeuw, aan moet kunnen. Dit komt erop neer dat bij een korte hevige regenbui van 70mm in 1 uur geen schade ontstaat en dat de infrastructuur blijft functioneren. Het moet nog worden onderzocht of de bestaande voorzieningen in de IJ-tunnel een dergelijke hevige regenbui kunnen verwerken zonder dat er schade optreedt of de tunnel afgesloten moet worden. Onderzoek moet uitwijzen of aanpassingen nodig zijn. Eventuele aanpassingen zijn nog niet meegenomen in de projectscope;
- Inzet elektrisch materieel conform beleidsrichtlijnen gemeente Amsterdam m.b.t. uitstootvrije mobiele werktuigen; meeste materieel zal daarbij elektrisch zijn met wellicht enkele uitzonderingen m.b.t. grotere machines als blijkt dat die ingezet moeten worden;
- hergebruik materialen: zoals bijv. tunnelventilatoren die nog gereviseerd kunnen worden, kabels en wellicht asfalt (deels).

Participatie

Op de tunnelprojecten en op de voortgangsrapportages is formele participatie niet van toepassing. Er is geen sprake van wettelijk vastgestelde procedures, zoals een projectbesluit, waarbij inspraak verplicht is.

Wel wordt gebruik gemaakt van informele participatie, waarbij belanghebbenden en burgers in een vroeg stadium worden betrokken. Het doel hiervan is om samen tot betere besluitvorming en oplossingen te komen voor de uitvoeringsfase. Stakeholders zijn betrokken aan de hand van de vier niveaus van participatie:

- **Informeren:** de stakeholder heeft behoefte aan informatie of het projectteam wil de stakeholder ergens over informeren. Dit is de meest minimale vorm van participatie. Deze groep, denk aan bewoners en weggebruikers, worden na het uitvoeringsbesluit geïnformeerd over de werkzaamheden, via onder andere de gemeentelijke kanalen en/of

een bijeenkomst op locatie. Deze groep kan ook worden geconsulteerd om mee te denken over mobiliteitsalternatieven.

- **Meedenken (raadplegen en adviseren):** het projectteam vraagt de stakeholder om advies. De stakeholder kan het project ideeën/wensen of suggesties meegeven. Zij vertegenwoordigen het belang van een grotere groep, zoals de ondernemers en de logistieke branche en zullen naar verwachting veel hinder ondervinden van de afsluiting. Het projectteam is vroegtijdig, in de voorbereidingsfase, met deze groepen in gesprek gegaan.
- **Samenwerken (co-creatie):** de stakeholder werkt mee aan gezamenlijke oplossingen of een uitvoeringsplan. Dit zijn de stakeholders die advies uitbrengen aan Stadsregie (zoals overheidshulpdiensten) en hebben daarmee invloed op het proces om te komen tot een geschikte uitvoeringsstrategie. Met zowel overheidshulpdiensten als de ov-bedrijven heeft het projectteam werksessies georganiseerd om gezamenlijk tot de beste oplossingen te komen, waarin de partijen zelf ook een verantwoordelijkheid dragen.
- **Meebepalen (meebeslissen):** de stakeholder beslist mee over het project, neemt deel aan een stuurgroep op programmaniveau en heeft beslissingsmacht. Voor de tunnelprojecten is dat de stadsregisseur, die binnen de gemeente Amsterdam het mandaat heeft om het tijdvak voor de werkzaamheden toe te kennen en daarmee de integrale bereikbaarheid van de stad bewaakt.

Ondanks de hinder die het sluiten van tunnels geeft voor de omgeving, is er veelal begrip voor. Ook waarderen de stakeholders dat zij vroeg worden betrokken en gehoord en dat oplossingen worden gezocht om de stad bereikbaarheid te houden.

Financiële onderbouwing

De genoemde verschuiving bij beslispunt 2 is budgetneutraal. Het betreft uitsluitend een overheveling/verschuiving tussen de reeds beschikbaar gestelde kredieten voor het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam en de kredieten voor het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam.

De hoogte van de jaarlijkse kapitaallasten verandert daarom per saldo niet.

Conclusie:

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst, behalve de geheime bijlage.

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst, behalve de geheime bijlage.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-020668	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-020705	01 Voortgangsrapportage H2 2025 AWA versie 1.0.docx (msw12)
AD2026-020711	GEHEIM - 03. Financiële bijlage Voortgangsrapportage AWA H2 2025.docx (msw12)
AD2026-020712	02.Raadsinformatiebrief H2 2025 AWA.docx (msw12)

AD2026-020713	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten